

การเปรียบเทียบรูปแบบของพีชไมน์กับรูปแบบของทรีแอนด์ดิสในการศึกษาพฤติกรรม
การลงคะแนนเสียงเลือกตั้งซ่อมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของครูและผู้นำท้องถิ่น
ในเขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดขอนแก่น ในวันที่ 28 ธันวาคม 2529

นายมนัส จินคนะดิลกกุล

ศูนย์วิทยุทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาจิตวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2530

ISBN 974-567-837-6

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

012970

i 1029921x

A COMPARISON OF THE FISHBEIN MODEL WITH THE TRIANDIS MODEL IN STUDYING
THE VOTING BEHAVIOR OF TEACHERS AND RURAL LEADERS IN THE BY ELECTING
OF A REPRESENTATIVE IN CONSTITUENCY ONE, CHANGWAT KHON KAEN,

DECEMBER 28, 1986

MR. MANAS JINTANADILOGKUL

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Psychology

Graduate School

Chulalongkorn University

1987

ISBN 974-567-837-6

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การ เปรียบ เทียบรูปแบบของพืชไบนารีกับรูปแบบของทรายเป็นดิสนในการ
ศึกษาพฤติกรรมการลงคะแนน เสียง เลือกตั้งซ่อมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
ของครูและผู้นำท้องถิ่น ในเขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดขอนแก่น
ในวันที่ 28 ธันวาคม 2529

โดย

นายมนัส จินตนะติลกุล

ภาควิชา

จิตวิทยา

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.ธีระพร อูวรรณโณ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรราชัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา)

อาจารย์ที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร.ธีระพร อูวรรณโณ)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นิรันดร์ แสงสวัสดิ์)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.โยธิน ศันสนยุทธ)

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การเปรียบเทียบรูปแบบของพีชไบนกับรูปแบบของทรีแอนด์ซิสในการ
ศึกษาพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งซ่อมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
ของครูและผู้นำท้องถิ่น ในเขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดขอนแก่น
ในวันที่ 28 ธันวาคม 2529

ชื่อนิสิต

นายมนัส จินคนะดิลกกุล

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.ธีระพร อูรรณไฉ

ภาควิชา

จิตวิทยา

ปีการศึกษา

2529

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาตัวแปรต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับพฤติกรรมการลงคะแนน
เสียงเลือกตั้งซ่อมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของครูและผู้นำท้องถิ่น ในเขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัด
ขอนแก่น ในวันที่ 28 ธันวาคม 2529 โดยเปรียบเทียบตัวแปรในรูปแบบการทำนายเจตนาเชิง
พฤติกรรมและพฤติกรรมของพีชไบนกับรูปแบบของทรีแอนด์ซิส เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบ
สำรวจที่สร้างตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลของพีชไบนและไอเซน กับรูปแบบพฤติกรรมระหว่าง
บุคคลของทรีแอนด์ซิส จากการนำแบบสำรวจไปทดลองใช้พบว่ามีความเที่ยงสอดคล้องภายใน
แบบแอลฟาของมาตรวัดต่าง ๆ ในแบบสำรวจ ตั้งแต่ .66 ถึง .92 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
ครั้งนี้เป็นครูมัธยมศึกษา จำนวน 113 คน ครูประถมศึกษา จำนวน 231 คน และผู้นำท้องถิ่น
จำนวน 214 คน จากอำเภอเมือง อำเภอัญจาคีรี และอำเภอบ้านฝาง จำนวนทั้งสิ้น 558 คน
ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบหลายชั้นคอน สติที่ใช้คือค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน สมการ
ถดถอยพหุคูณ การทดสอบด้วยค่าที การทดสอบค่าเอฟด้วยวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว
และ เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ การทดสอบด้วยค่าไคสแควร์และเปรียบเทียบ
เทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของมาร์สเชโล และค่าร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า

1. ตัวแปรเจตนาการเลือกผู้สมัครและนิสัยต่อการเลือกผู้สมัครหมายเลข 1 และหมายเลข 2 ในรูปแบบของทรีแอนดิส สามารถทำนายพฤติกรรมการเลือกผู้สมัครแต่ละหมายเลข ($R_1 = .54, P < .001; R_2 = .62, P < .001$) สูงกว่าตัวแปรเจตนาการเลือกผู้สมัครในรูปแบบของพิชโบน ($R_1 = .53, P < .001; R_2 = .54, P < .001$) โดยมีค่าความแตกต่างร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับร้อยละ 1 และร้อยละ 9
2. ในรูปแบบของทรีแอนดิส ตัวแปรเจตนาการเลือกผู้สมัครมีค่าน้ำหนักของการทำนาย ($\beta = .50, .42; P < .001$) สูงกว่านิสัยต่อการเลือกผู้สมัคร ($\beta = .13, .33; P < .001$) ยกเว้นในกลุ่มครูมัธยมศึกษา ตัวแปรนิสัยต่อการเลือกผู้สมัครหมายเลข 2 มีค่าน้ำหนักของการทำนาย ($\beta = .49, P < .001$) สูงกว่าเจตนาการเลือกผู้สมัคร ($\beta = .27, P < .01$)
3. ตัวแปรความรู้สึก คุณค่าของผลกรรมและปัจจัยทางสังคมในรูปแบบของทรีแอนดิส สามารถทำนายเจตนาการเลือกผู้สมัครแต่ละหมายเลขได้สูงกว่าตัวแปรเจตคติ และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในรูปแบบของพิชโบน โดยมีค่าความแตกต่างร้อยละของความแปรปรวนอยู่ระหว่างร้อยละ 6 ถึงร้อยละ 11
4. ในรูปแบบของพิชโบน ตัวแปรเจตคติต่อการเลือกผู้สมัครและการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงสามารถทำนายเจตนาการเลือกผู้สมัครแต่ละหมายเลขได้อย่างมีนัยสำคัญ ($R = .62, .58, .58; P < .001$) โดยมีตัวแปรเจตคติมีค่าน้ำหนักของการทำนาย ($\beta = .44, .41, .40; P < .001$) สูงกว่าการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ($\beta = .28, .27, .27; P < .001$)
5. ในรูปแบบของทรีแอนดิส ตัวแปรความรู้สึก คุณค่าของผลกรรมและปัจจัยทางสังคมสามารถทำนายเจตนาการเลือกผู้สมัครแต่ละหมายเลขได้อย่างมีนัยสำคัญ ($R = .66, .67, .67; P < .001$) โดยมีตัวแปรคุณค่าของผลกรรมมีค่าน้ำหนักของการทำนาย ($\beta = .35, .43, .38; P < .001$) สูงกว่าความรู้สึก ($\beta = .29, .21, .25; P < .001$) และปัจจัยทางสังคม ($\beta = .13, .17, .21; P < .001$)
6. กลุ่มผู้ตอบมีเจตคติต่อการเลือกผู้สมัครและการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อผู้สมัครที่กลุ่มเลือกสูงกว่าผู้สมัครที่กลุ่มไม่เลือกอย่างมีนัยสำคัญทั้ง 3 กลุ่ม ($P < .01$)

7. ตัวแปรเจตคติต่อการเลือกผู้สมัคร เจตคติต่อพรรคการเมือง และเจตคติต่อหัวหน้าพรรคการเมืองของผู้สมัคร สามารถทำนายเจตนาการเลือกผู้สมัครหมายเลข 1 และ 2 ได้อย่างมีนัยสำคัญ ($R_1 = .58, P < .001; R_2 = .53, P < .001$) โดยตัวแปรเจตคติต่อการเลือกผู้สมัครมีค่านำหนักของการทำนาย ($\beta_1 = .52, P < .001; \beta_2 = .52, P < .001$) สูงกว่าเจตคติต่อหัวหน้าพรรคการเมือง ($\beta_1 = .06, ns.; \beta_2 = -.01, ns.$) และเจตคติต่อพรรคการเมืองของผู้สมัคร ($\beta_1 = .05, ns.; \beta_2 = .03, ns.$)

8. ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อเจตนาการเลือกผู้สมัครหมายเลข 1 คือ ผลดูของความสำเร็จกับการประเมินความเชื่อ ที่ว่าทำให้พรรคฝ่ายค้านเข้มแข็งขึ้น ทำให้ผลผลิตของเกษตรกรมีราคาดีขึ้น และผลดูของความสำเร็จเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงกับการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ที่ว่านายทุนไม่เห็นควรให้เลือก และรู้สึกว่าการเลือกผู้สมัครหมายเลข 1 เป็นสิ่งที่ก้าวหน้า ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อเจตนาการเลือกผู้สมัครหมายเลข 2 คือ ผลดูของความสำเร็จกับการประเมินความเชื่อ ที่ว่าทำให้ได้ส.ส.ที่เป็นปากเป็นเสียงของชาวชนแค้นที่แท้จริง มีการคล้อยตามความประสงค์ของหัวหน้าพรรคราษฎร และรู้สึกว่าการเลือกผู้สมัครหมายเลข 2 เป็นสิ่งที่น่าสนับสนุน น่าสนใจ มีประโยชน์ แต่ค่อนข้างสับสน ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อเจตนาการเลือกผู้สมัครหมายเลข 3 คือ ผลดูของความสำเร็จกับการประเมินความเชื่อ ที่ว่าทำให้ได้ส.ส.ที่เป็นปากเป็นเสียงของชาวชนแค้นที่แท้จริง ทำให้ได้ส.ส.ที่มีความเข้มแข็ง กล้าพูด กล้าทำ มีการคล้อยตามความประสงค์ของข้าราชการท้องถิ่น กลุ่มสามล้อ จุงแคล้ว นรปดิ ที่เห็นควรเลือกผู้สมัครหมายเลข 3 และรู้สึกว่าการเลือกผู้สมัครหมายเลข 3 เป็นสิ่งที่ดี น่าสนใจ น่าสนับสนุน และมีประโยชน์

9. กลุ่มผู้ตอบให้ความสำคัญกับเกณฑ์การพิจารณาเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นอันดับแรกคือ คุณสมบัติของผู้สมัคร ร้อยละ 36 อันดับสองคือผู้สมัครและนโยบายพรรค ร้อยละ 26.3 อันดับสามคือนโยบายพรรค ร้อยละ 22.9 โดยกลุ่มครูมัธยมศึกษาและครูประถมศึกษาให้ความสำคัญอันดับแรกคือ นโยบายพรรค ร้อยละ 31.1 อันดับสองคือ ผู้สมัครและนโยบายพรรค ร้อยละ 28.7 อันดับสามคือ คุณสมบัติของผู้สมัคร ร้อยละ 24.6 ส่วนผู้นำท้องถิ่นให้ความสำคัญอันดับแรกคือ คุณสมบัติของผู้สมัคร ร้อยละ 55.3 อันดับสองคือ ผู้สมัครและนโยบายพรรค ร้อยละ 22.1 และอันดับสาม ผลงานที่ผ่านมาของพรรค ร้อยละ 9.6

10. กลุ่มผู้ตอบมีความเห็นว่า การเลือกตั้งส.ส. และพรรคการเมืองมีความสำคัญต่อระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย ร้อยละ 95.2 และ 87.8 ตามลำดับ นายกรัฐมนตรีควรมาจากการเลือกตั้ง ร้อยละ 85.8 มีการแจกเงินหรือสิ่งของเครื่องใช้ ร้อยละ 58.2 และเห็นว่า การแจกเงินหรือสิ่งของเครื่องใช้จะเป็นโทษต่อบ้านเมืองในภายหลัง ร้อยละ 78 กลุ่มผู้ตอบไม่เชื่อว่าการเลือกตั้งส.ส. และผู้ที่ได้เป็นส.ส. จะช่วยให้ชีวิตความเป็นอยู่ของคนดีขึ้น ร้อยละ 61.3 และ 80.5 ตามลำดับ และเห็นว่า การรับเงินแจกเป็นสิ่งที่ไม่ควรทำ ร้อยละ 84.2 และไม่ควรเลือกผู้ที่แจกเงินเป็นส.ส. ร้อยละ 95.2

11. กลุ่มผู้ตอบมีเจตคติต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในทางที่ตีปานกลาง รู้สึกว่าเป็นสิ่งที่ควรสนับสนุน มีประโยชน์ แต่ค่อนข้างสับสน ในกลุ่มผู้ตอบที่ไม่ใช้สิทธิ์ เป็นกลุ่มครูมัธยมศึกษาและครูประถมศึกษา ร้อยละ 83.2 และมีเจตคติต่อการเลือกตั้งในทางที่ตีน้อยมาก รู้สึกว่าเป็นสิ่งที่น่าเบื่อและสับสน

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title A Comparison of the Fishbein Model with the
 Triandis Model in Studying the Voting Behavior
 of Teachers and Rural Leaders in the By Electing
 of a Representative in Constituency One, Changwat
 Khon Kaen, December 28, 1986

Name Mr. Manas Jintanadilogkul

Thesis Advisor Associate Professor Theeraporn Uwanoo, Ph.D.

Department Psychology

Academic Year 1986

Abstract

The purpose of this research was to study how the variables related to the voting behavior of teachers and rural leaders could be applied to compare the Fishbein model with the Triandis model in the by electing of a representative in constituency one, Changwat Khon Kaen, December 28, 1986. The instrument in this research was the questionnaire developed on the basis of the Theory of Reasoned Action of Fishbein and Ajzen, and a Model of Interpersonal Behavior of Triandis. The internal consistency coefficients of various scales of the questionnaire were between .66 and .92. The subjects were three groups of 558 eligible voters ; 113 teachers in secondary schools, 231 teachers in primary schools and 214 rural leaders; from the three election zones; Amphur Muang, Mancha Keree and Ban Fang. They were selected by using a multi-stage sampling method. The Pearson's correlation, the multiple regression analysis, the t-test, the one-way analysis of variance and, where

appropriate, the Scheffe's method for pairwise comparison were employed; the X^2 -test and, where appropriate, the Marascuilo's method for pairwise comparison were also employed to test the hypotheses.

The major findings are as follows :

1. The Triandis' model, which composes of the behavioral intention and the habit, is more effective predictor of the voting behavior for candidate number 1 and candidate number 2 ($R_1 = .54, P < .001; R_2 = .62, P < .001$) than the Fishbein's model, which composes of only the behavioral intention ($R_1 = .53, P < .001; R_2 = .54, P < .001$), with differences in the percentage of variances being accounted for in the voting behavior ranging from 1% to 9%.

2. From the Triandis' model the behavioral intention is more effective predictor of the voting behavior for candidate number 1 and 2 ($\beta = .50, .42; P < .001$) than the habit ($\beta = .13, .33; P < .001$), except the teachers in the secondary schools, the habit is more effective predictor of the voting behavior for candidate number 2 ($\beta = .49, P < .001$) than the behavioral intention ($\beta = .27, P < .01$).

3. The Triandis' model, which composes of the affect, the value of the percieved consequences and the social factor, is more effective predictor of the behavioral intention for each candidate than the Fishbein's model, which composes of the attitude and the subjective norm, with the percentage of variances being accounted for in the behavioral intention differ within the range from 6% to 11%.

4. From the Fishbein's model the attitude and the subjective norm can significantly predict the behavioral intention for each candidate

($R = .62, .58, .58$; $P < .001$), and the attitude is more effective predictor of the behavioral intention for each candidate ($\beta = .44, .41, .40$; $P < .001$) than the subjective norm ($\beta = .28, .27, .27$; $P < .001$).

5. From the Triandis' model the affect, the value of the perceived consequences and the social factor can significantly predict the behavioral intention for each candidate ($R = .66, .67, .67$; $P < .001$), and the value of the perceived consequences is more effective predictor of the behavioral intention for each candidate ($\beta = .35, .43, .38$; $P < .001$) than the affect ($\beta = .29, .21, .25$; $P < .001$) and the social factor ($\beta = .13, .17, .21$; $P < .001$).

6. From the Fishbein's model, there are significant differences in the attitude and the subjective norm among the three groups who voted for each candidate ($P < .01$), with positive scores for the voted candidate.

7. The attitude toward voting for candidate number 1 and 2, the attitude toward the candidates' party and the attitude toward the candidates' party leader can significantly predict the behavioral intention ($R_1 = .58, P < .001$; $R_2 = .53, P < .001$), and the attitude toward voting for the candidate is more effective predictor of the behavioral intention ($\beta_1 = .52, P < .001$; $\beta_2 = .52, P < .001$) than the attitude toward the candidates' party ($\beta_1 = .06, ns.$; $\beta_2 = -.01, ns.$) and the attitude toward the candidates' party leader ($\beta_1 = .05, ns.$; $\beta_2 = .03, ns.$).

8. The relative importance of variables in predicting the behavioral intention of respondents who voted for candidate number 1 are : (1) increasing the strength of the opposition parties (2) increasing the price of agricultural products (3) capitalists do not want them to vote for candidate number 1 and (4) progressive, respectively; for those

who voted for candidate number 2 are : (1) having a true representative of Khon Kaen people (2) the leader of the Ratsadorn Party wants them to vote for candidate number 2 (3) supportable, interesting, useful but slightly dirty; and for those who voted for candidate number 3 are : (1) having a true representative of Khon Kaen people (2) having a strong representative (3) agree with rural goverment officials (4) agree with tricycle drivers (5) agree with Mr.Klaew Norapati (6) good, interesting, supportable and useful.

9. Overall responses of the criteria for voting for a candidate in terms of ranking and percentages of importance are : first, candidate's qualification 36%, second, the candidate himself and candidate's party policy 26.3%, third, party policy 22.9%. For the teachers, the ranking are : first, party policy 31.1%, second, the candidate himself and party policy 28.7%, and third, candidate's qualification 24.6%. For rural leaders, the ranking are : first, candidate's qualification 55.3%, second, the candidate himself and party policy 22'1%, and third, previous works of the party 9.6%.

10. The percentage of respondents who reported that they agree with various statements are as follows : (1) having representative election is important for democracy 95.2% (2) political parties are important for democracy 87.8% (3) The premier ought to be elected 85.8% (4) some candidates bribed people to elect them 58.2% (5) taking bribe to elect a candidate will be harmful for the country 78% (6) electing a representative will not lead to their better living 80.5% (7) the elected representative will not lead to their better living 80.5% (8) taking bribe to elect a candidate should not be done 84.2% and

(9) one should not vote for a candidate who bribed people to elect him 95.2%.

11. The respondents have the attitudes toward a representative election as being quite good, supportable, useful, but slightly dirty. Teachers in secondary schools and primary schools, being 83.3% of the respondents who did not vote in the election, have the attitudes toward a representative election as less positive, boring and dirty.

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยกราบขอพระคุณคุณแม่ และที่ทุกคนที่ให้การสนับสนุน ความอบอุ่นและกำลังใจ
ต่อการศึกษาเสมอมา

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ธีระพร อูวรรณไฉ เป็นอย่างสูงที่กรุณา
เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และให้คำปรึกษาในการทำวิจัยอย่างยิ่ง ตลอดจนให้ความเชื่อมั่นและ
ส่งเสริมวิธีทางแห่งการแสวงหาความรู้แก่ผู้วิจัยอย่างมาก

ขอขอบคุณ อาจารย์อรรถพล และอาจารย์บุญจันทร์ ธรรมวงศา อาจารย์ทิพย์วัลย์
สุทิน ที่ให้ความเอื้อเฟื้อที่พัก ยานพาหนะ และคำแนะนำ ระหว่างการเก็บรวบรวมข้อมูล และ
ขอขอบคุณเพื่อนและน้องในภาควิชาจิตวิทยาที่ช่วยลงรหัสข้อมูล ทำให้งานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วง
ด้วยดี

มนัส จินตนะติลกุล

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

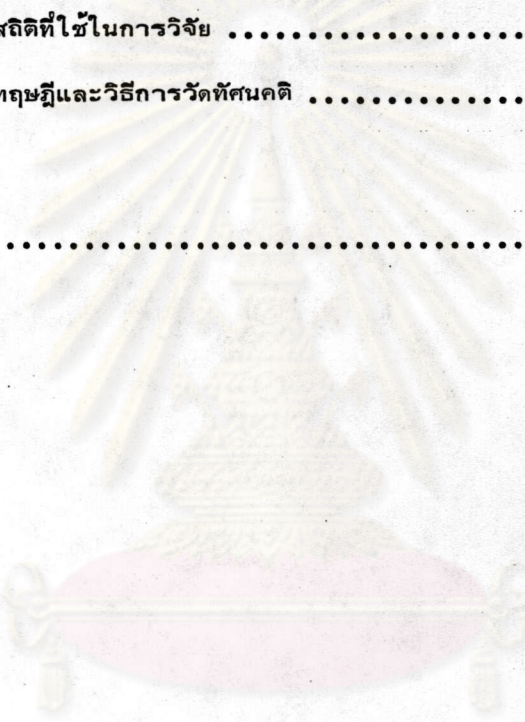
	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ญ
สารบัญตาราง	ท
สารบัญแผนภาพ	ธ
บทที่	
1 บทนำ	1
ปัญหา	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
ทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย	5
ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล	6
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	26
รูปแบบพฤติกรรมระหว่างบุคคล	41
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	54
วัตถุประสงค์	62
สมมติฐานในการวิจัย	63
ขอบเขตของการวิจัย	64
คำจำกัดความ	65
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	68
2 วิธีดำเนินการวิจัย	70
กลุ่มตัวอย่างประชากร	70
กลุ่มตัวอย่าง	71

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	73
ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ	74
เกณฑ์การให้คะแนน	82
การวิเคราะห์ประสิทธิภาพของเครื่องมือ	83
วิธีการรวบรวมข้อมูล	99
วิธีการจัดกระทำข้อมูล	100
การวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมาย	101
3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	106
ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบ	111
ตอนที่ 2 เปรียบเทียบรูปแบบของพีชไบน์กับรูปแบบของทรีแอนด์ดิส	114
ตอนที่ 3 วิเคราะห์ความแตกต่างค่าเฉลี่ยของคะแนนตัวแปรตาม ระหว่างกลุ่มผู้ตอบ	134
ตอนที่ 4 วิเคราะห์ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อเจตนาและพฤติกรรมการ เลือกผู้สมัคร	138
ตอนที่ 5 เปรียบเทียบความเข้าใจเกี่ยวกับประชาธิปไตยโดยรายชื่อ เจตคติต่อการเลือกตั้งและเกณฑ์การพิจารณาเลือกผู้สมัคร	154
4 อภิปรายผลการวิจัย	161
ตอนที่ 1 เปรียบเทียบรูปแบบของพีชไบน์กับรูปแบบของทรีแอนด์ดิส	161
ตอนที่ 2 เปรียบเทียบความเข้าใจเกี่ยวกับประชาธิปไตย	169
5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	172
บรรณานุกรม	184

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ภาคผนวก	192
ภาคผนวก ก แบบสำรวจความเชื่อและกลุ่มอ้างอิงเด่นชัด	193
ภาคผนวก ข แบบสำรวจฉบับสมบูรณ์บางตอน	200
ภาคผนวก ค สถิติที่ใช้ในการวิจัย	217
ภาคผนวก ง ทฤษฎีและวิธีการวัดทัศนคติ	226
 ประวัติผู้เขียน	 231

 ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 การศึกษาเจตคติของนาย ก ในการลงคะแนนเสียงเลือกสมาชิกพรรค ประชาธิปไตย เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของกรุงเทพมหานคร ในวันที่ 27 กรกฎาคม 2529	20
2 ความสัมพันธ์ระหว่างการทำนายกับพฤติกรรมกาเลือกผู้สมัครในการเลือกตั้ง ทั่วไปของอังกฤษ ปี 1974	29
3 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรภายนอกต่อพฤติกรรมกาเลือกตั้งและ เจตนา วัดก่อน 1 สัปดาห์ก่อนการเลือกตั้งประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกา ปี 1976	32
4 ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติทางอ้อมกับเจตคติทางตรงต่อการเลือกผู้สมัคร โดยควบคุมตัวแปรการผูกมัดตนเอง	35
5 คำสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์หุคูณและน้ำหนักถดถอยมาตรฐานของตัวแปรทำนาย ในรูปแบบของพีชไบน์กับรูปแบบของทรีแอนด์ดิส	56
6 คำสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์หุคูณและน้ำหนักถดถอยมาตรฐานของตัวแปรทำนาย พฤติกรรมในรูปแบบของพีชไบน์กับรูปแบบของทรีแอนด์ดิส	57
7 ผลการทำนายพฤติกรรมการับประทานอาหารฟาสต์-ฟูดที่ร้านแสม เบอร์เกอร์ ..	58
8 คำสหสัมพันธ์หุคูณแบบวิเคราะห์เวลาเดียวกัน กับการวิเคราะห์ข้ามเวลา	59
9 จำนวนตัวอย่างจำแนกตามกลุ่ม เป้าหมายและอำเภอ	72
10 ความถี่และร้อยละสะสมของความ เชื่อ เค้นขีด เกี่ยวกับผลของการลงคะแนน เสียงเลือกผู้สมัคร เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขตเลือกตั้งที่ 1	75
11 ความถี่และร้อยละสะสมของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลอ้างอิงที่มีอิทธิพลต่อการ ลงคะแนนเสียงเลือกผู้สมัคร เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขตเลือกตั้งที่ 1	76

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
12 จำนวนตัวอย่างที่ใช้ทดสอบเครื่องมือ จำแนกประเภทตัวอย่างและอำเภอ	84
13 ความแตกต่างค่าเฉลี่ยของคะแนนความเชื่อ เกี่ยวกับผลการกระทำคุณการ ประ เหมินผลกรรม ระหว่างกลุ่มคะแนนสูงกับกลุ่มคะแนนต่ำ	86
14 ความแตกต่างค่าเฉลี่ยของคะแนนความเชื่อ เกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงดูกับ แรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ระหว่างกลุ่มคะแนนสูงกับกลุ่มคะแนนต่ำ ..	88
15 ความแตกต่างค่าเฉลี่ยของคะแนน เจตคติทางตรงหรือความรู้สึกต่อการลง คะแนน เสียง เลือกผู้สมัครระหว่างกลุ่มคะแนนสูงกับกลุ่มคะแนนต่ำ	90
16 ความแตกต่างค่าเฉลี่ยของคะแนนปทัสถานต่อการลงคะแนน เสียง เลือกผู้สมัคร ระหว่างกลุ่มคะแนนสูงกับกลุ่มคะแนนต่ำ	92
17 ความแตกต่างค่าเฉลี่ยของคะแนน เจตคติต่อพรรคการเมืองของผู้สมัคร ระหว่างกลุ่มคะแนนสูงกับกลุ่มคะแนนต่ำ	94
18 ความแตกต่างค่าเฉลี่ยของคะแนน เจตคติต่อหัวหน้าพรรคการเมืองของ ผู้สมัคร ระหว่างกลุ่มคะแนนสูงกับกลุ่มคะแนนต่ำ	95
19 ความแตกต่างค่าเฉลี่ยของคะแนน เจตคติต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทน ราษฎร ระหว่างกลุ่มคะแนนสูงกับกลุ่มคะแนนต่ำ	96
20 ค่าความเที่ยงของมาตรวัดต่าง ๆ ในแบบสำรวจตอนที่ 1 และตอนที่ 4	97
21 จำนวนตัวอย่างและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ส่งแบบสำรวจคืนและใช้ สิทธิ์ลงคะแนน เสียง เลือกตั้ง จำแนกอำเภอและประเภทตัวอย่าง	110
22 จำนวนผู้ตอบ จำแนกเพศ อายุ และระดับการศึกษาตามประเภทตัวอย่าง	111

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
23 จำนวนผู้ตอบที่ลงคะแนนเสียง เลือกผู้สมัครแต่ละหมายเลข จำแนกประเภท ตัวอย่าง	112
24 ค่าเฉลี่ยและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานของมาตราต่าง ๆ จำแนกประเภท ตัวอย่าง	113
25 เปรียบเทียบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์และน้ำหนัก ถดถอยมาตรฐานของตัวแปรต่าง ๆ ในการทำนายพฤติกรรมการเลือกผู้สมัคร แต่ละหมายเลข ของกลุ่มผู้ตอบรวมที่ไปใช้สิทธิ์ (N = 492)	115
26 เปรียบเทียบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์และน้ำหนัก ถดถอยมาตรฐานของตัวแปรต่าง ๆ ในการทำนายพฤติกรรมการเลือกผู้สมัคร แต่ละหมายเลข ของกลุ่มครูมัธยมศึกษาที่ไปใช้สิทธิ์ (N = 89)	117
27 เปรียบเทียบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์และน้ำหนัก ถดถอยมาตรฐานของตัวแปรต่าง ๆ ในการทำนายพฤติกรรมการเลือกผู้สมัคร แต่ละหมายเลข ของกลุ่มครูประถมศึกษาที่ไปใช้สิทธิ์ (N = 200)	119
28 เปรียบเทียบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์และน้ำหนัก ถดถอยมาตรฐานของตัวแปรต่าง ๆ ในการทำนายพฤติกรรมการเลือกผู้สมัคร แต่ละหมายเลข ของกลุ่มผู้นำท้องถิ่นที่ไปใช้สิทธิ์ (N = 203)	121
29 จำนวนและร้อยละของความสอดคล้องระหว่างเจตนาการเลือกผู้สมัครแต่ละ หมายเลขกับพฤติกรรมการเลือกผู้สมัคร ของกลุ่มผู้ตอบที่ไปใช้สิทธิ์ (N=492) ..	123
30 เปรียบเทียบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์และน้ำหนัก ถดถอยมาตรฐานของตัวแปรต่าง ๆ ในการทำนายเจตนาการเลือกผู้สมัคร แต่ละหมายเลข ของกลุ่มผู้ตอบรวม (N = 558)	124

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
31	126
เปรียบเทียบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ทุกคู่ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์และน้ำหนัก ถดถอยมาตรฐานของตัวแปรต่าง ๆ ในการทำนายเจตนาการเลือกผู้สมัคร แต่ละหมายเลข ของกลุ่มผู้ตอบรวมที่ไปใช้สิทธิ์ (N = 492)	
32	128
เปรียบเทียบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ทุกคู่ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์และน้ำหนัก ถดถอยมาตรฐานของตัวแปรต่าง ๆ ในการทำนายเจตนาการเลือกผู้สมัคร แต่ละหมายเลข ของกลุ่มครูมัธยมศึกษา (N = 113)	
33	130
เปรียบเทียบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ทุกคู่ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์และน้ำหนัก ถดถอยมาตรฐานของตัวแปรต่าง ๆ ในการทำนายเจตนาการเลือกผู้สมัคร แต่ละหมายเลข ของกลุ่มครูประถมศึกษา (N = 231)	
34	132
เปรียบเทียบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ทุกคู่ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์และน้ำหนัก ถดถอยมาตรฐานของตัวแปรต่าง ๆ ในการทำนายเจตนาการเลือกผู้สมัคร แต่ละหมายเลข ของกลุ่มผู้นำท้องถิ่น (N = 214)	
35	134
แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง เจตคติทางตรง กับ เจตคติทางอ้อม และระหว่าง การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงทางตรง กับ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ทางอ้อม ต่อผู้สมัครแต่ละหมายเลข จำแนกประเภทตัวอย่าง	
36	135
เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของมาตรวัดเจตคติแตกต่างทางอ้อม (d _Z BE) การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงแตกต่างทางอ้อม (d _Z NBMC) และ เจตคติแตกต่างทางตรง (d _{A_B}) ระหว่างคู่หมายเลขของกลุ่มครู มัธยมศึกษาที่ลงคะแนนเสียงเลือกผู้สมัครแต่ละหมายเลข	

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
37	เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของมาตรวัด เจตคติแตกต่างทางอ้อม ($d \leq BE$) การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงแตกต่างทางอ้อม ($d \leq NBMC$) และ เจตคติแตกต่างทางตรง (dA_B) ระหว่างคู่หมายเลขของกลุ่มครู ประถมศึกษาที่ลงคะแนนเสียง เลือกผู้สมัครแต่ละหมายเลข 136
38	เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของมาตรวัด เจตคติแตกต่างทางอ้อม ($d \leq BE$) การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงแตกต่างทางอ้อม ($d \leq NBMC$) และ เจตคติแตกต่างทางตรง (dA_B) ระหว่างคู่หมายเลขของกลุ่ม ผู้นำท้องถิ่นที่ลงคะแนนเสียง เลือกผู้สมัครแต่ละหมายเลข 137
39	ค่าสถิติการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณของคะแนน เจตคติทางอ้อมรายข้อ (BE_i) ต่อเจตนาการ เลือกผู้สมัครหมายเลข 1 ของกลุ่มผู้ตอบที่ เลือกผู้สมัครหมายเลข 1 จำแนกประเภทตัวอย่าง 139
40	ค่าสถิติการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณของคะแนนการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ทางอ้อมรายข้อ ($NBMC_i$) ต่อเจตนาการ เลือกผู้สมัครหมายเลข 1 ของกลุ่มผู้ตอบที่ เลือกผู้สมัครหมายเลข 1 จำแนกประเภทตัวอย่าง 141
41	ค่าสถิติการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณของคะแนน เจตคติทางตรงรายข้อ (A_i) ต่อเจตนาการ เลือกผู้สมัครหมายเลข 1 ของกลุ่มผู้ตอบที่ เลือกผู้สมัครหมายเลข 1 จำแนกประเภทตัวอย่าง 142
42	ค่าสถิติการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณของคะแนน เจตคติทางอ้อมรายข้อ (BE_i) ต่อเจตนาการ เลือกผู้สมัครหมายเลข 2 ของกลุ่มผู้ตอบที่ เลือกผู้สมัครหมายเลข 2 จำแนกประเภทตัวอย่าง 143

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
43 คำสถิติการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณของคะแนนการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงทางอ้อม รายข้อ (NBMC _i) ต่อเจตนาการเลือกผู้สมัครหมายเลข 2 ของกลุ่มผู้ตอบที่เลือกผู้สมัครหมายเลข 2 จำแนกประเภทตัวอย่าง	144
44 คำสถิติการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณของคะแนนเจตคติทางตรงรายข้อ (A _i) ต่อเจตนาการเลือกผู้สมัครหมายเลข 2 ของกลุ่มผู้ตอบที่เลือกผู้สมัครหมายเลข 2 จำแนกประเภทตัวอย่าง	145
45 คำสถิติการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณของคะแนนเจตคติทางอ้อมรายข้อ (BE _i) ต่อเจตนาการเลือกผู้สมัครหมายเลข 3 ของกลุ่มผู้ตอบที่เลือกผู้สมัครหมายเลข 3 จำแนกประเภทตัวอย่าง	146
46 คำสถิติการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณของคะแนนการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง รายข้อ (NBMC _i) ต่อเจตนาการเลือกผู้สมัครหมายเลข 3 ของกลุ่มผู้ตอบที่เลือกผู้สมัครหมายเลข 3 จำแนกประเภทตัวอย่าง	148
47 คำสถิติการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณของคะแนนเจตคติทางตรงรายข้อ (A _i) ต่อเจตนาการเลือกผู้สมัครหมายเลข 3 ของกลุ่มผู้ตอบที่เลือกผู้สมัครหมายเลข 3 จำแนกประเภทตัวอย่าง	150
48 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์และน้ำหนักถดถอย มาตรฐานของเจตคติต่อการเลือกผู้สมัคร เจตคติต่อพรรคการเมืองของผู้สมัคร และเจตคติต่อหัวหน้าพรรคการเมืองของผู้สมัครหมายเลข 1 ในการทำนายเจตนาการเลือกผู้สมัครและพฤติกรรมการเลือกผู้สมัครหมายเลข 1 จำแนกประเภทตัวอย่าง	151

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
49 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ทุกคู่ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์และน้ำหนักถดถอย มาตรฐานของเจตคติต่อการเลือกผู้สมัคร เจตคติต่อพรรคการเมืองของผู้สมัคร และเจตคติต่อหัวหน้าพรรคการเมืองของผู้สมัครหมายเลข 2 ในการทำนาย เจตนาการเลือกผู้สมัครและพฤติกรรมการเลือกผู้สมัครหมายเลข 2 จำแนกประเภทตัวอย่าง	153
50 แสดงค่าร้อยละและอันดับของการจัด เกณฑ์พิจารณาในการเลือกผู้สมัคร เป็น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำแนกประเภทตัวอย่าง	155
51 เปรียบเทียบความแตกต่างร้อยละของความเข้าใจเกี่ยวกับประชาธิปไตย รายข้อที่ตอบว่า "ใช่" ระหว่างกลุ่มครูมัธยมศึกษา ครูประถมศึกษา และ ผู้นำท้องถิ่น	156
52 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของ เจตคติต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภา ผู้แทนราษฎร (A_E) และบทบาทต่อการใช้สิทธิ์ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง (R) ระหว่างกลุ่มครูมัธยมศึกษา ครูประถมศึกษา และผู้นำท้องถิ่น	158
53 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของ เจตคติต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภา ผู้แทนราษฎร (A_E) ระหว่างกลุ่มผู้ตอบที่ใช้สิทธิ์กับกลุ่มผู้ตอบที่ไม่ใช้สิทธิ์ ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	160

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่	หน้า
1 ความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ ในทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล	9
2 ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงและพฤติกรรมการ เลือกผู้สมัครพรรคการเมือง	27
3 ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง และพฤติกรรม การเลือกผู้สมัครพรรคอนุรักษนิยม	28
4 ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อ เจตคติ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง เจตนาและพฤติกรรมการออกเสียงเลือกตั้งประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกา ปี 1976	31
5 ความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ ต่อการออกเสียงเลือกตั้งประธานาธิบดี สหรัฐอเมริกา ปี 1980 ของกลุ่มผู้ตอบรวม	37
6 ความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ ต่อการออกเสียงเลือกตั้งประธานาธิบดี สหรัฐอเมริกา ปี 1980 ของกลุ่มที่มีค่ามาตรการตระหนักเดือนตนเองสูง ...	38
7 ความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ ของกลุ่มที่มีค่ามาตรการตระหนักเดือน ตนเองต่ำ	39
8 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรหลัก ๆ ของรูปแบบพฤติกรรมระหว่างบุคคล	41
9 สัมพันธภาพคะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำแนก ประเภทตัวอย่าง	159